

Професору Олегу Александровичу Лапоногову — 80

П'ятнадцятого вересня 2010 р. виповнилося 80 років керівникові відділу функціональної нейрохірургії, лауреату Державної премії України, Заслуженому діячу науки і техніки, доктору медичних наук, професору Олегу Александровичу Лапоногову.

Олег Александрович народився у Києві в сім'ї службовців. Батько Олександр Миколаєвич працював економістом, мати Іраїда Анатоліївна викладала у Київському політехнічному інституті. У 1948 р. Олег Александрович з відзнакою закінчив середню школу і поступив у Київський медичний інститут, який успішно закінчив у 1954 р. У цьому ж році Олег Александрович почав працювати в нещодавно заснованому НДІ нейрохірургії в місті Києві.

З 1954 р. по теперішній час вся науково-практична діяльність Олега Александровича нерозривно пов'язана з Інститутом нейрохірургії. Одразу Олег Александрович активно включається у наукову роботу Інституту. Вже у 1959 р. захищає кандидатську дисертацію “Арахноїдита задньої черепної ями та їх нейрохірургічне лікування”, одержує посаду старшого наукового співробітника.

Тодішній директор Інституту Олександр Іванович Арутюнов запропонував Олегу Александровичу розробити та впровадити у клінічну практику новий напрямок нейрохірургії – стереотаксичні хірургічні втручання, який на той час використовували у нейрохірургічних клініках Західної Європи та Північної Америки. Олег Александрович починає активно розробляти та впроваджувати методи стеротаксичних хірургічних втручань при різних пошкодженнях нервової системи. У 1969 р. Олег Александрович захищає докторську дисертацію “Лікування екстрапірамідних гіперкінезів стереотаксичними операціями”. Дисертаційна робота, у якій узагальнені та проаналізовані результати стереотаксичних хірургічних втручань, стала підґрунтям для широкого застосування цього методу у нейрохірургічних відділеннях Радянського Союзу.

Олег Александрович один з перших, хто впровадив кріогенну технологію у нейрохірургічну практику. З 1970 р. О.О.Лапоногов є керівником наукових проблем з функціональної нейрохірургії. У 1972 р. отримує Золоту медаль на Міжнародній виставці техніки у Лейпцигу за розроблений прилад для стеротаксичних втручань.

У 1974 р. Олег Александрович організує перше у Радянському Союзі відділення функціональної стереотаксичної нейрохірургії, яке він очолює до теперішнього часу. О.О.Лапоногов створив школу українських нейрохірургів, які розвивають функціональну нейрохірургію, розробляють проблеми нейрохірургічного лікування епілепсії, хвороби Паркінсона, дистонії та інших рухових розладів. У відділенні впроваджені методика трансплантації ембріональної нервової тканини у різні ділянки головного мозку, метод стереотаксичної біопсії.

У 1977 р. Олегу Александровичу присвоєне звання професора. У цьому ж році за значний вклад у медицину і розробку новітніх технологій О.О.Лапоногов стає лауреатом Державної премії України. За вагомий внесок у розвиток вітчизняної нейрохірургії, активне впровадження і розвиток нових високоефективних

методів лікування захворювань центральної нервової системи, підготовку висококваліфікованих нейрохірургічних кадрів у 1996 р. Олегу Александровичу присвоєне почесне звання Заслужений діяч науки і техніки України.

Під керівництвом Олега Александровича виконано 1 докторська та 12 кандидатських дисертацій. О.О.Лапоногов є автором понад 300 наукових робіт, 3 монографій, 14 авторських свідотств на винаходи, 48 раціоналізаторських пропозицій. Свою практичну роботу Олег Александрович поєднує з активною науково-громадською діяльністю. Під керівництвом Олега Александровича проводиться цілий комплекс клінічних та експериментальних досліджень, спрямованих на вивчення патогенетичних механізмів виникнення та прогресування епілепсії. Ці роботи включають нейроімунологічні дослідження, вивчення стану перекисного окиснення ліпідів, гемотрансфузії у хворих на епілепсію. Визначаються показання та методи комбінованого лікування епілепсії. На сьогодні у відділенні функціональної нейрохірургії виконано понад 6000 різноманітних операцій.

Олег Александрович є членом Редакційної ради Українського нейрохірургічного журналу, Української Асоціації нейрохірургів, Європейської Асоціації нейрохірургів, Всесвітньої Федерації нейрохірургів, Міжнародної Протиенілептичної Ліги.

Співробітники Інституту нейрохірургії ім. акад. А.П.Ромоданова НАМН України, Українська Асоціація Нейрохірургів, учні, друзі, родичі шанують Олега Александровича як чуйну, доброзичливу, принципову, безмежно віддану справі людину, вимогливу до себе і оточуючих, з вираженим почуттям відповідальності за здоров'я хворих та розвиток стереотаксичної нейрохірургії в Україні, вважають його взірцем високої людської порядності, прикладом багатогранності захоплені і інтересів у роботі та повсякденному житті.

Українські нейрохірурги щиро вітають шановного Олега Александровича Лапоногова з ювілеєм, бажають міцного здоров'я, подальших успіхів у клінічній, науковій, виховній діяльності, активного творчого довголіття, безмежного щастя та родинного тепла.